

บทที่ 3

การจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนของกระทรวงศึกษาธิการ

การจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนของกระทรวงศึกษาธิการจะนำเสนอในหัวข้อต่อไปนี้

1. การจัดทำโครงการเสนอคณะรัฐมนตรี
2. การดำเนินงานโครงการ
 - 2.1 การบริหารและประสานงานโครงการ
 - 2.2 การประกาศจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน
 - 2.3 การประชาสัมพันธ์โครงการและเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับวิทยาลัยชุมชน
 - 2.4 การเตรียมการจัดการเรียนการสอน
 - 2.5 การเปิดรับนักศึกษาวิทยาลัยชุมชน
 - 2.6 การจัดทำแผน งบประมาณและข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัยชุมชน
 - 2.7 การประสานงานต่าง ๆ

จากแนวความคิดในการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนของประเทศสหรัฐอเมริกา และความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิตลอดจนนักการศึกษาของประเทศไทย ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงได้มีการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนของกระทรวงศึกษาธิการขึ้น โดยกระทรวงศึกษาธิการได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2537 ให้ดำเนินงานโครงการวิทยาลัยชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาอันเนื่องมาจากโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางถึงวิชาชีพ และระดับช่างเทคนิคให้สอดคล้องกับการขยายตัวของเศรษฐกิจของท้องถิ่นและภูมิภาค เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และเป็นศูนย์ให้บริการทางการศึกษาและอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่น

เป้าหมายและวิธีดำเนินการ ให้ขยายบทบาทของสถาบันการศึกษาเฉพาะทาง ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยพลศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์และวิทยาลัยช่างศิลป์รวมทั้งสิ้น 77 แห่ง

ให้ทำหน้าที่วิทยาลัยชุมชนอีกบทบาทหนึ่ง เพิ่มขึ้นจากบทบาทเดิมที่จัดการศึกษาเฉพาะทาง ด้วยการเปิดสอนสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเดิมที่เปิดสอนอยู่แล้ว และหรือเป็นสาขาที่เป็นความต้องการของท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การจัดการศึกษาตามแนวทางวิทยาลัยชุมชน เป็นการจัดการศึกษาให้สนองความต้องการของชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยโดยตรง การพัฒนาหลักสูตรก็เน้นให้ชุมชนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น โดยมีการเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นในสาขาวิชาที่หลากหลายตามความต้องการของชุมชน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง รวมทั้งสามารถถ่ายโอนหน่วยการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางอีกด้วย ในปี 2538 กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติหลักสูตร ที่วิทยาลัยชุมชนร่วมกับชุมชนจัดทำไปแล้ว 41 สาขาวิชา การดำเนินงานในวิทยาลัย มีคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน ในระดับสถานศึกษารับผิดชอบการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษา งบประมาณ ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นความต้องการของชุมชน คณะกรรมการประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนเป็นประธาน และผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภาครัฐและเอกชนในชุมชน เป็นกรรมการกึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการระหว่างปี 2536-2539

1. การจัดทำโครงการเสนอคณะรัฐมนตรี

นายสัมพันธุ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สั่งการเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2536 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน เพื่อรองรับนักเรียนที่สำเร็จจากการขยายโอกาสทางการศึกษา หลังจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรูปแบบโครงสร้างและการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชนตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สป 1100/2536 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2536 ต่อมา คณะทำงานจัดทำรูปแบบฯ ประชุมเพื่อพิจารณาร่างโครงการวิทยาลัยชุมชนของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการประชุมกัน 5 ครั้ง ระหว่างวันที่ 20 ตุลาคม 2536 - 24 พฤศจิกายน 2536 ที่ประชุมมีมติจัดนโยบายวิทยาลัยชุมชนเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในปีงบประมาณ 2537 ตามเอกสาร "ข้อตกลงที่สามพราน"

ได้นำร่างโครงการวิทยาลัยชุมชนเสนอที่ประชุมอธิบดี วันที่ 24 ธันวาคม 2536 หลังจากนั้นได้นำโครงการวิทยาลัยชุมชนเสนอสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 มกราคม 2537 เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการ วันที่ 26 กรกฎาคม 2537

2. การดำเนินงานโครงการ

2.1 การบริหารและประสานงานโครงการ

กระทรวงศึกษาธิการ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องวิทยาลัยชุมชนของกระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 31 มกราคม - 2 กุมภาพันธ์ 2537 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปรับบทบาทเป็นวิทยาลัยชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน และวางแผนการดำเนินงานร่วมกันต่อมาคณะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกิจ ประชุมหารือเพื่อวางแผนการดำเนินงาน วันที่ 11 กรกฎาคม 2537 โดยให้เสนอกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชนของกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีผู้ทรงคุณวุฒิ 4 คน และกรรมการที่เป็นผู้แทนผู้อำนวยการวิทยาลัย 8 คน และให้จัดตั้งสำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชน เพื่อทำหน้าที่บริหารและประสานงานโครงการ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชนให้เป็นคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการศึกษาการศาสนาและการวัฒนธรรมกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป.1208/2537 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2537 ต่อมาเปลี่ยนชื่อคณะกรรมการเป็นคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดมาตรฐานและแนวทางการพัฒนาหลักสูตร และสนับสนุนการดำเนินงานของวิทยาลัยชุมชน ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุม เพื่อพิจารณานโยบายการดำเนินงาน 4 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 วันที่ 13 มิถุนายน 2537 พิจารณาการประกาศจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน การจัดทำกรอบและมาตรฐานหลักสูตรวิทยาลัยชุมชน แนวทางการดำเนินงานในอนาคต และการจัดตั้งงบประมาณสำหรับดำเนินการวิทยาลัยชุมชนปี 2538

ครั้งที่ 2 วันที่ 14 กันยายน 2537 พิจารณาร่างโครงสร้างและเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปวช. และปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน และร่างระเบียบการจัดการศึกษา และร่างระเบียบการประเมินผล

ครั้งที่ 3 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2537 พิจารณาจำนวนหน่วยกิตตามโครงสร้างหลักสูตรฯ ร่างระเบียบการจัดการศึกษา และร่างระเบียบการประเมินผล ระเบียบการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นสำหรับวิทยาลัยชุมชน

ครั้งที่ 4 วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538 พิจารณาโครงสร้างและระเบียบคณะกรรมการการบริหารวิทยาลัยชุมชนระดับสถานศึกษา แนวปฏิบัติการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ร่างหลักสูตร ปวช. และปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน ระเบียบการจัดการศึกษาและระเบียบการประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งสำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชนขึ้น ในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 21 มีนาคม 2537 แต่งตั้งที่ปรึกษาแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานโครงการตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป 702/2537 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2537 และเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานฯ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป 840/2537 ลงวันที่ 8 เมษายน 2537 โดยให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานโครงการวางแผนจัดทำข้อมูลติดตามผลและให้การสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งสำนักงานได้ทำหน้าที่ประสานงานกับกรมที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด ในด้านการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาหลักสูตรการขอตั้งงบประมาณจัดทำข้อมูลและแผนการดำเนินงานการรายงานผล เป็นต้น การดำเนินงานของสำนักงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เนื่องจากเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานที่เป็นผู้แทนกรมต่าง ๆ เป็นผู้รับผิดชอบงานวิทยาลัยชุมชนของกรมอยู่แล้ว หลังจากนั้นได้จัดสัมมนาทิศทางการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชนของกระทรวงศึกษาธิการวันที่ 19-21 กันยายน 2537 ณ โรงแรมลองบีช อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ผู้บริหารวิทยาลัยได้ทราบ และรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินงานร่วมกันหาแนวคิดในการเปิดสอนสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยมีคณะกรรมการจัดลัมนานาฯ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สป 1468/2537 ลงวันที่ 13 กันยายน 2537

2.2 การประกาศจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการได้ขยายบทบาทของวิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยพลศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ และวิทยาลัยช่างศิลป์ ให้ทำหน้าที่วิทยาลัยชุมชนอีกบทบาทหนึ่ง โดยมีได้ยกเลิก

บทบาทของสถาบันการศึกษาเฉพาะทาง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานวิทยาลัยชุมชนเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนขึ้นในสถาบันของหน่วยการศึกษาเฉพาะทาง 77 แห่ง ตามประกาศ ณ วันที่ 12 กันยายน 2539 โดยให้มีชื่อตามที่แต่ละวิทยาลัยเสนอ และได้มีคำสั่งมอบหมายให้อำนาจการสถานศึกษาเดิมทำหน้าที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนอีกหน้าที่หนึ่ง ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สป 1462/2537 ลงวันที่ 12 กันยายน 2537

2.3 การประชาสัมพันธ์โครงการและเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับวิทยาลัยชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการได้ประชาสัมพันธ์กับประชาชนทั่วไป เพื่อเผยแพร่แนวคิดและแนวการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชน โดยจัดรายการโทรทัศน์ "รายการสร้างสรรค์การศึกษา" ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ 2 ครั้ง มีผู้ร่วมรายการคือ นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดีกรมอาชีวศึกษา อธิบดีกรมพลศึกษา อธิบดีกรมศิลปากร รองอธิบดีกรมพลศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชน จัดเวลาออกอากาศทางสถานีวิทยุรายการต่าง ๆ นำเสนอบทความทางหนังสือพิมพ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการตลอดจนผู้บริหารระดับกรมและสถานศึกษาให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชน

ประชาสัมพันธ์กับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาเพื่อทำความเข้าใจและหาแนวทางการดำเนินงานร่วมกันโดยจัดประชุม/สัมมนาผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ผู้ช่วยผู้บริหารวิทยาลัยที่รับผิดชอบวิทยาลัยชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง 3 ครั้ง คือ

- (1) ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องวิทยาลัยชุมชนของกระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 13 มกราคม - 2 กุมภาพันธ์ 2537 มีส่วนที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์คือการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการจัดวิทยาลัยชุมชนและแนวทางการดำเนินงาน
- (2) สัมมนาทิศทางการดำเนินงาน วิทยาลัยชุมชนของกระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 19-21 กันยายน 2537 ส่วนที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ คือ การให้ความมั่นใจแก่ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องและเตรียมการพัฒนาหลักสูตรสำหรับวิทยาลัยชุมชน

- (3) สัมมนาเรื่องการใช้หลักสูตรวิทยาลัยชุมชน วันที่ 3-4 พฤษภาคม 2538 เพื่อทบทวนการบริหารภายในวิทยาลัยชุมชน และการนำหลักสูตรไปใช้

การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความเป็นมาของวิทยาลัยชุมชน ในประเทศต่าง ๆ และการดำเนินงานส่วนของกระทรวงศึกษาธิการชื่อ "วิทยาลัยชุมชนของกระทรวงศึกษาธิการ"

2.4 การเตรียมการจัดการเรียนการสอน

การพัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการยกย่องกรอบโครงสร้างและมาตรฐานหลักสูตร วิทยาลัยชุมชนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชนกระทรวงศึกษาธิการวันที่ 13 มิถุนายน 2537 หลังจากนั้น ได้แต่งตั้งอนุกรรมการพัฒนาหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนกระทรวงศึกษาธิการตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชนกระทรวงศึกษาธิการที่ 80/2537 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2537 ให้ทำหน้าที่กำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรวิทยาลัยชุมชน ดำเนินการให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฯ ต่อกระทรวงศึกษาธิการและสถานศึกษา และได้แต่งตั้งคณะทำงานร่างหลักสูตร วิชาพื้นฐานทั่วไป (ระดับ ปวส.) สำหรับวิทยาลัยชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งคณะอนุกรรมการพัฒนาหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนกระทรวงศึกษาธิการที่ 82/2537 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2537 ทำหน้าที่จัดทำร่างหลักสูตรหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไประดับ ปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนกระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 8-12 สิงหาคม 2537 ณ โรงแรมลองบีช อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อจัดทำร่างหลักสูตรหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป กำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ และร่างระเบียบการจัดการศึกษา และระเบียบการประเมินผลสำหรับวิทยาลัยชุมชน โดยมีคณะกรรมการจัดประชุมตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป 1324/2537 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2537 และประชุมพิจารณาร่างหลักสูตรหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไประดับ ปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชนและคำอธิบายรายวิชา วันที่ 12 สิงหาคม 2537 ณ โรงแรมลองบีช อำเภอสัตหีบ

จังหวัดเพชรบุรี ต่อมาได้เสนอร่าง โครงสร้างและเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ปวช. และ ปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน และร่างระเบียบการจัดการศึกษา และร่างระเบียบการประเมินผล ต่อคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชนกระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 14 กันยายน 2537

แต่งตั้งคณะทำงานร่างหลักสูตรระดับ ปวช. สำหรับวิทยาลัยชุมชนตามคำสั่ง กระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป 1620/2537 ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2537 มีหน้าที่จัดทำร่าง หลักสูตรระดับ ปวช. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปสำหรับวิทยาลัยชุมชน ได้จัดประชุมปฏิบัติการจัดทำ หลักสูตรระดับ ปวช. สำหรับวิทยาลัยชุมชนและคำอธิบายรายวิชา วันที่ 2-4 พฤศจิกายน 2537 ณ วิทยาลัยนาฏศิลปกรุงเทพ มีคณะกรรมการจัดประชุมฯ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 1636/2537 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2537 ประชุมพิจารณาร่างหลักสูตรระดับ ปวช. สำหรับ วิทยาลัยชุมชน วันที่ 10 พฤศจิกายน 2537 ณ ห้องประชุมกองตรวจและรายงาน สป.

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรได้เสนอร่างจำนวนหน่วยกิต ตามโครงสร้าง หลักสูตรฯ ร่างระเบียบการจัดการศึกษาและร่างระเบียบการประเมินผล ต่อคณะกรรมการบริหาร วิทยาลัยชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 23 พฤศจิกายน 2537 หลังจากนั้นได้ปรับปรุงร่าง หลักสูตร ปวช. และ ปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน และระเบียบการจัดการศึกษาและระเบียบ การประเมินผล ตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ต่อมาได้เสนอร่างหลักสูตร ปวช. และปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน และระเบียบการจัดการศึกษาและระเบียบการประเมินผล ต่อคณะกรรมการบริหารฯ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538 และได้ปรับปรุงร่างหลักสูตรปวช.และปวส.ฯ ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษาและระเบียบการประเมินผลตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรได้จัดทำรหัสรายวิชาหลักสูตร ปวช.และ ปวส. และจัดทำคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตร ปวช.และปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน 1,000 รายวิชา โดยประสานงานกับกรมอาชีวศึกษา กรมพลศึกษา และกรมศิลปากร ให้ร่วมกับ วิทยาลัยชุมชนในสังกัดจัดทำคำอธิบายรายวิชา และเสนอถึงสำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชนเพื่อ จัดให้เป็นระบบระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2538 แล้วจัดพิมพ์ร่างหลักสูตรฯ ร่างระเบียบ การจัดการศึกษาฯ และคำอธิบายรายวิชานำเสนอร่างหลักสูตรฯ และคำอธิบายรายวิชา และร่าง

ระเบียบการจัดการศึกษาฯ ต่อคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (กพส.) ตามบันทึก ที่ศธ (วชช.) 0205/5178 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2538 เมื่อมีมติเห็นชอบแล้วจึงได้จัดพิมพ์และส่งร่างหลักสูตรฯ คำอธิบายรายวิชา และร่างระเบียบการจัดการศึกษาฯ แก่วิทยาลัยชุมชนทั้ง 77 แห่ง เพื่อเตรียมวางแผนการเปิดสอนในปีการศึกษา 2538 โดยส่งเป็นเอกสารให้กรมต้นสังกัด และส่ง Diskettes ให้วิทยาลัยชุมชนตามบันทึกที่ ศธ(วชช.) 0205/18 ลงวันที่ 17 มีนาคม 2538

คณะกรรมการอำนวยการพัฒนาหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาเห็นชอบหลักสูตร ปวช. และปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน ระเบียบการจัดการศึกษา และระเบียบการประเมินผลหลักสูตรปวช. และ ปวส. เมื่อคราวประชุมครั้งที่ 2/2538 วันที่ 5 เมษายน 2538 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรและระเบียบตามข้อสังเกตของคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาหลักสูตรฯ ระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน 2538 และนำเสนอกระทรวงศึกษาธิการเพื่อประกาศใช้ ตามบันทึกที่ ศธ (วชช.) 0205/15920 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2538 และเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันจึงได้จัดสัมมนาเรื่องการใช้หลักสูตรวิทยาลัยชุมชน ระหว่างวันที่ 3-4 พฤษภาคม 2538 ณ โรงแรมรอยัลทวิน พาเลซ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ปวช. ปวส. หลักสูตรระยะสั้น ระเบียบการจัดการศึกษา ระเบียบการประเมินผล ตลอดจนแนวทางการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีคณะกรรมการจัดสัมมนาตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป 440/2538 ลงวันที่ 26 เมษายน 2538 หลังจากนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการลงนามประกาศให้ใช้หลักสูตรปวช. ปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 638/2538 และ ที่ วก 639/2538 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2538 และประกาศให้ใช้ระเบียบการจัดการศึกษาและระเบียบการประเมินผลตามประกาศลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2538 กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดพิมพ์หลักสูตรฯ ระเบียบจำนวน 1,000 ชุด ๆ ละ 5 เล่ม และจัดส่งให้วิทยาลัยชุมชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษาทุกแห่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยประสานงานกับวิทยาลัยและกรมต้นสังกัด เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ตลอดจนการขอปรับแก้บางรายการ

การจัดทำระเบียบที่เกี่ยวข้อง กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชน และจัดรวมเป็นเล่มเรียก "คู่มือการจัดการศึกษา การฝึกอบรม และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ" ดังมีขั้นตอนการจัดทำดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ จัดทำระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตร ปวช. และหลักสูตร ปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชนและระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร ปวช. และหลักสูตร ปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน พุทธศักราช 2538 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2538 (ให้ใช้ระเบียบควบคู่ไปกับหลักสูตร ปวช. และ ปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน พุทธศักราช 2538) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- (1) ประชุมคณะทำงานจัดทำร่างระเบียบฯ และยกร่างระเบียบฯ เมื่อวันที่ 8-12 สิงหาคม 2537
- (2) ประชุมพิจารณาร่างระเบียบฯ วันที่ 19-21 กันยายน 2537
- (3) แต่งตั้งคณะทำงานกลั่นกรองร่างระเบียบฯตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนกระทรวงศึกษาธิการที่ สป 121/2537 ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2537
- (4) ประชุมคณะทำงานกลั่นกรองร่างระเบียบฯวันที่ 20 ตุลาคม 2537 เพื่อพิจารณาร่างระเบียบฯ
- (5) นำร่างระเบียบฯเสนอคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชนกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ 1 วันที่ 14 กันยายน 2537 ครั้งที่ 2 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2537 และครั้งที่ 3 วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538
- (6) เสนอร่างระเบียบฯ ต่อคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2538

(7) กระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศให้ใช้ระเบียบฯ ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2538

(8) จัดพิมพ์เผยแพร่ถึงวิทยาลัยชุมชนทุกแห่ง ห้องสมุดสถาบันการศึกษา ทุกแห่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการ ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแนวปฏิบัติการบริหารและการจัดการในสถานศึกษาสำหรับวิทยาลัยชุมชน ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สป 55/2538 ลงวันที่ 12 มกราคม 2538 ประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำแนวปฏิบัติการบริหารและการจัดการในสถานศึกษาสำหรับวิทยาลัยชุมชน วันที่ 6-10 กุมภาพันธ์ 2538 ณ โรงแรมหัวหินพาเลซ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดทำระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชนในระดับสถานศึกษา พ.ศ. 2538 ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 15 มีนาคม 2538 (ยกเว้นและนำเสนอคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชน กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ) จัดทำหลักเกณฑ์การสอบเทียบ ประสิทธิภาพหรือสอบเทียบความรู้ระดับ ปวช. และ ปวส. จัดทำระเบียบแสดงผลการเรียนรู้และแบบรายงานผลการเรียนตามหลักสูตร ปวช. และ ปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชน พุทธศักราช 2538 (รบ.1 และ รบ.2)

นอกจากนี้คณะทำงานของกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดทำระเบียบต่าง ๆ ดังนี้

(1) จัดทำระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการฝึกอบรม หลักสูตรระยะสั้น สำหรับวิทยาลัยชุมชน พ.ศ.2538 ประกาศ ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2538 (ยกเว้นและนำเสนอคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชนกระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ)

(2) จัดทำระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการให้สถานศึกษาในสังกัดรับจัดทำ รับบริการ รับจ้างผลิตเพื่อจำหน่าย (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2539 ดำเนินการยกเว้นนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชนกระทรวงศึกษาธิการพิจารณา นำเสนอกระทรวงการคลังและสำนักงานงบประมาณพิจารณา (อยู่ในระหว่างขอคำตอบจากกระทรวงการคลัง)

(3) จัดทำระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการเปิดภาคฤดูร้อน ในวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. 2539 ประกาศ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2539 (ยกเว้นและเสนอผู้แทนกรม ที่เกี่ยวข้องพิจารณา เป็นต้น และเสนอกระทรวงศึกษาธิการพิจารณา)

(4) การขอปรับอัตราค่าตอบแทนเงินค่าสอน และค่าตอบแทนวิทยากร ในวิทยาลัยชุมชน ได้ดำเนินการประสานงานกรมที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดอัตราที่เหมาะสมขอทำความตกลงไปกระทรวงการคลัง และได้รับความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2539

(5) แนวปฏิบัติการเก็บเงินบำรุงการศึกษา ดำเนินการศึกษาระเบียบ และแจ้งกรมต้นสังกัดให้วิทยาลัยชุมชนถือปฏิบัติ เกี่ยวกับการเก็บเงินบำรุงการศึกษาสำหรับ วิทยาลัยชุมชน โดยให้ถือตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการเก็บเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2520 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2534 ตามบันทึก ที่ ศธ (วชช.) 0205/070 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2539

2.5 การเปิดรับนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยชุมชนเปิดรับนักเรียน นักศึกษา ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2537 เป็นต้นมาโดยในระยะแรกเปิดหลักสูตรอบรมระยะสั้น ต่อมาเปิดหลักสูตร ปวช. และ ปวส.

2.6 การจัดทำแผน งบประมาณ และข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัยชุมชน

- (1) ประสานการจัดทำแผนการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชน โดยประชุมที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่สำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก ทุกกรมที่เกี่ยวข้อง
- (2) ประสานการจัดทำแผนการรับนักเรียน นักศึกษา ปีการศึกษา 2537-2539
- (3) จัดทำข้อมูล และผลการรับนักเรียน นักศึกษา ปีการศึกษา 2537-2539
- (4) ประสานงานการขอตั้งงบประมาณวิทยาลัยชุมชนกับกรมที่เกี่ยวข้องและ สำนักงานงบประมาณ

- (5) จัดทำคำขอตั้งงบประมาณในส่วนของสำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชน เพื่อใช้ในกิจกรรมที่ทำร่วมกันทุกกรม
- (6) ติดตามผลการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชน ระดับกระทรวง กรม และ สถานศึกษา เสนอกระทรวงศึกษาธิการเป็นระยะ

2.7 การประสานงานต่าง ๆ

- (1) การขอรับรองวุฒิและกำหนดอัตราเงินเดือนของ ผู้สำเร็จการศึกษาตาม หลักสูตร ปวช. และ ปวส. สำหรับวิทยาลัยชุมชนโดยจัดทำรายละเอียด การดำเนินงานวิทยาลัยชุมชนตลอดจนหลักสูตร เพื่อขออนุมัติ ก.พ. ให้ รับรองวุฒิและกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้สำเร็จการศึกษา ตามหนังสือ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ 0205/8610 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2539 และได้รับการอนุมัติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 0708/5294 ลงวันที่ 10 กันยายน 2539
- (2) เป็นศูนย์ให้คำปรึกษาด้านแหล่งข้อมูล และการจัดการเรียนการสอนใน วิทยาลัยชุมชน โดยมีหน่วยงาน/ศึกษามาชขอรับคำปรึกษา เช่น จาก กรมที่เกี่ยวข้อง จากวิทยาลัยชุมชนต่าง ๆ จากนักศึกษาปริญญาโท จาก สำนักพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร จากวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกรุงเทพ มหานคร เป็นต้น
- (3) วิเคราะห์และประสานงานด้านหลักสูตรอื่น ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยชุมชน เพื่อเสนอความเห็นต่อกระทรวงศึกษาธิการ